

וְלֹא־עֲבִיר כְּרוּז לִפְנֵיהֶם בְּחֻדָּה:
צְאִינָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בֵּא תִשְׁמַע, יְהִי מְאֹרֶת בְּרִקיעַ הַשָּׁמַיִם, רַ' יִצְחָק אָמַר, כְּשֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְחִיָּה אֶת הַמַּתִּים וַיַּעֲבִיר כְּרוּז עַל כָּל צִיּוֹן וְצִיּוֹן, בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן תִּרְדּוּ אוֹתָהּ הַנְּשֻׁמָּה, כְּמוֹ הָאוֹר וְהַמְּאוֹר שִׁיאִיר בְּאוֹר שֶׁל רִקיעַ הַשָּׁמַיִם עַל אוֹתוֹ הַגּוֹף שִׁיתְעוֹרֵר מִן הָאָרֶץ. זֶהוּ שְׂכָתוֹב יְהִי מְאֹרֶת בְּרִקיעַ הַשָּׁמַיִם. וְלָמָּה? לְהֵאִיר עַל הָאָרֶץ, עַל אוֹתוֹ הַגּוֹף שִׁיוּצֵא מִן הָאָרֶץ.

רַ' אֲבֵהוּ אָמַר, זֶהוּ זֶהר הַרוּחַ הַשְּׁוֹרָה עַל הַגּוֹף לְהַחֲיוֹתוֹ וְלְהֵאִיר אֶפְלוֹ. זֶהוּ שְׂכָתוֹב יְהִי מְאֹרֶת בְּרִקיעַ הַשָּׁמַיִם, וְלָמָּה? לְהֵאִיר עַל הָאָרֶץ, עַל הַיּוֹצֵא מִן הָאָרֶץ, כְּמוֹ שְׂאֲמַרְנוּ.

רַ' יְהוּדָה בֶּן פִּזִּי פָּגַע אֶת רַב נַחֲמָן. אָמַר לוֹ, אוֹתָהּ הַרוּחַ שֶׁעֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַחֲיוֹת בָּהּ אֶת הַמַּתִּים מֵהֵי? אָמַר לוֹ, הִיא רוּחַ הָאֶסְפֶּקְלָרְיָה שֶׁל מַעְלָה, כַּאֲשֶׁר יִשְׁיגוּ בְּנֵי אָדָם הַדְּעוֹת הַנִּכְוֹנוֹת. וּמִנֵּן לָנוּ זֶה? מִמָּה שְׂכָתוֹב (יחזקאל לו) וְנִתְתִּי רוּחִי בְּכֶם וְחִייתֶם. לֹא נֶאֱמַר וְנִתְתִּי רוּחִי בְּכֶם, אֶלֶּא רוּחִי, אוֹתוֹ הַנֶּאֱצֵל מֵהָאֶסְפֶּקְלָרְיָה שְׁלִי, וְכָתוּב (שם) וְאֵת רוּחִי אֶתֵּן בְּקִרְבְּכֶם, וְאַחַר כֵּן יִהְיֶה סִימָן יְדוּעַ בְּעוֹלָם. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (בראשית א) וְהָיוּ לְאֹתוֹת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וּשְׁנָיִם.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ (בראשית א). רַבִּי אֲבֵהוּ פָּתַח, (תהלים ח) מָה אֲנוֹשׁ כִּי תִזְכְּרֵנוּ וּבֶן אָדָם כִּי תִפְקְדֵנוּ וַתַּחֲסֶרְהוּ מְעַט מֵאֱלֹהִים. רַבִּי תַנְחוּם אָמַר, בְּשַׁעַת שְׂרָצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבְרָא אֶת הָאָדָם, נִתְיַעַץ עִם הַמַּלְאָכִים אוֹתָם הַסּוֹכְבִים אֶת כְּסָאוֹ, וְאָמַר לָהֶם נַעֲשֵׂה אָדָם.

קְדַמְיָהוּן בְּחֻדָּה, צְאִינָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, תָּא שְׁמַע, יְהִי מְאֹרֶת בְּרִקיעַ הַשָּׁמַיִם, רַ' יִצְחָק אָמַר, כְּשֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְחִיָּה אֶת הַמַּתִּים, וַיַּעֲבִיר כְּרוּז עַל כָּל צִיּוֹנָא וְצִיּוֹנָא. בֵּיהּ זְמַנָּא נַחֲתִית הֵהִיא נְשֻׁמָּתָא, כְּנִהוּרָא וּבּוֹצִינָא דִּינִהֵר כְּנִהֵרוּ רִקיעָא דְשָׁמַיָא, עַל הֵהוּא גּוּפָא דְאִתְעַר מִן אֶרְעָא. הֲדָא הוּא דְכָתִיב, יְהִי מְאֹרֶת בְּרִקיעַ הַשָּׁמַיִם. וְלָמָּה, לְהֵאִיר עַל הָאָרֶץ, עַל אוֹתוֹ הַגּוֹף הַיּוֹצֵא מִן הָאָרֶץ.

רַ' אֲבֵהוּ אָמַר, זֶהוּ הִיא זֶהר הַרוּחַ, הַשְּׁוֹרָה עַל הַגּוֹף לְהַחֲיוֹתוֹ, וְלְהֵאִיר אֶפְלוֹ. הֲדָא הוּא דְכָתִיב, יְהִי מְאֹרֶת בְּרִקיעַ הַשָּׁמַיִם. וְלָמָּה, לְהֵאִיר עַל הָאָרֶץ, עַל הַיּוֹצֵא מִן הָאָרֶץ, כְּדַקְאֲמַרְןָּ.

רַ' יְהוּדָה בֶּן פִּזִּי פָּגַע בֵּיהּ בְּרַב נַחֲמָן, אָמַר לִיהּ אוֹתוֹ הַרוּחַ שֶׁעֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַחֲיוֹת בּוֹ הַמַּתִּים, מֵהוּ. אָמַר לִיהּ, הוּא רוּחַ אֶסְפֶּקְלָרְיָא שֶׁל מַעְלָה, כַּאֲשֶׁר יִשְׁיגוּ בְּנֵי אָדָם הַדְּעוֹת הַנִּכְוֹנוֹת. וּמִנָּא לָן הָא. מִמָּה דְכָתִיב, (יחזקאל לו) וְנִתְתִּי רוּחִי בְּכֶם וְחִייתֶם. וְנִתְתִּי רוּחִי בְּכֶם לֹא נֶאֱמַר, אֶלֶּא רוּחִי, אוֹתוֹ הַנֶּאֱצֵל מֵאֶסְפֶּקְלָרְיָא שְׁלִי. וְכָתִיב (שם לו כז) וְאֵת רוּחִי אֶתֵּן בְּקִרְבְּכֶם, וְאַחַר כֵּן יִהְיֶה סִימָן יְדוּעַ בְּעוֹלָם, הֲדָא הוּא דְכָתִיב, וְהָיוּ לְאֹתוֹת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וּשְׁנָיִם.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ. רַ' אֲבֵהוּ פָּתַח, (תהלים ח) מָה אֲנוֹשׁ כִּי תִזְכְּרֵנוּ וּבֶן אָדָם כִּי תִפְקְדֵנוּ וַתַּחֲסֶרְהוּ מְעַט מֵאֱלֹהִים. רַ' תַנְחוּם אָמַר, בְּשַׁעַת שְׂרָצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבְרָא אֶת הָאָדָם, נִתְיַעַץ עִם הַמַּלְאָכִים אוֹתָם הַסּוֹכְבִים אֶת כְּסָאוֹ, וְאָמַר לָהֶם נַעֲשֵׂה אָדָם.